

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Dr. Fahrettin KOCA** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Dünyada ve ülkemizde de etkisini gösteren Corona Virüs pandemisi nedeniyle sosyal alanlarda maske takmak zorunlu hale getirilirken Cumhurbaşkanı Erdoğan 5 Nisan 2020 tarihinde ücretsiz maske dağıtılacağını ilan etmiş, 6 Nisanda 'Parayla maske satışı kesinlikle yasaktır' açıklaması yapmış, 4 Mayıs'ta 'Parayla maske satış yasağını kaldırdık' açıklaması üzerine 7 Mayıs'ta Ticaret Bakanı tarafından 'Cerrahi maske 1 TL.'ye satılacak' açıklaması yapılmıştır.

Başta e-devlet üzerinden PTT aracılığıyla dağıtımının yapılacağı bildirilmiş, başılamamış, eczanelerde dağıtım birimi olarak eklenmiş ve 10 günde bir 1 paket (5) adet ücretsiz maske dağıtılacağı açıklaması yapılmıştır. Bu arada çok sayıda ülkeye maske hibe ve satışı yapıldığı açıklanmış ancak ülkemizde maske dağıtımı bir krize dönüşmüştür. Çok sayıda vatandaş e-devlet üzerinden yaptığı başvuruya rağmen maske temin edememiş, yurttan maddi yardım için günde iki defa SMS atan iktidar tarafından eczaneden maske temin etmek için eczanelere bildirilmesi gereken kodun cep telefonlarına gelmemesi ile maske temininde ve dağıtımında yaşanan eksiklik ve aksaklıklar nedeniyle yurttaşlar mağdur olmuşlardır. Bunun üzerine Eczacı Odası tarafından *"kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar ile herhangi bir iş yerinde SGK"lı olarak çalışan vatandaşlarımız, eczanelerden dağıtılan ücretsiz maske sisteminden faydalanmayacaktır ve bu vatandaşlarımız, maskelerini çalıştıkları kurum ve iş yerlerinden temin edeceklerdir"* şeklinde bir açıklama yapılmıştır. Geline son noktada ise 4 Mayıs tarihinde parayla maske satışı yasağının kaldırılması, 7 Mayıs tarihinde ise Ticaret Bakanı tarafından cerrahi maskenin 1 TL.'ye satılacağı kararı açıklamaları parası olanın pandemiye karşı önlem alması anlamına geliyor ki, bu da sosyal devlet anlayışı ile bağdaşmamaktadır.

Özellikle salgın vakasının Türkiye'de resmi olarak açıklandığı 10 Mart tarihinde hastanelerde, özel sağlık kurumlarında, iş yerlerinde, hastane acil servislerinde görev yapan doktor ve

sağlık emekçilerine kişisel koruyucu malzeme temin edilmesinde ve dağıtımında eksiklik ve aksaklıkların yaşandığı ve bu durumunda çok sayıda doktor ve sağlık emekçisinin hastalanmasına neden olduğu sağlık meslek örgütleri ve sendikalar tarafından açıklanmıştır.

Yapılan resmi açıklamalarda maske üretimi ve stokunda sıkıntı bulunmamasına rağmen dağıtımdan kaynaklı sorunlar yaşanmıştır.

Maske temin edebilen ve özellikle de çalışan kişilere 10 günde bir 1 paket (5) adet maske verilmesi, tıbbi maskelerin 2-3 saat kullanım ömrünün olması nedeniyle gün boyu hatta günlerce kullanılması ciddi riskler taşımaktadır. Ayrıca maskeler sağlık standartlarına sahip olması, 2016/425/EU Kişisel Koruyucu Ekipmanlar yönetmeliğine göre sertifikalandırılması gereken ürün gruplarındandır. Ancak dağıtılan ve piyasada erişilebilen maskelerin gerekli standartları karşılamadığı yönünde ciddi kaygılar mevcuttur.

Bu bağlamda;

1. Nisan ayı sonuna kadar eczanelerden maske temin edebilmek için SMS aracılığıyla kod gönderilen kişi sayısı kaçtır? Kaç kişi kod gönderildiği halde eczaneden maske alamamıştır?
2. Okuma yazma bilmeyen, cep telefonu kullanmayan/kullanamayanların maskeye ulaşamayacağı, eş zamanlı olarak PTT veya eczanelerden dağıtımın yaratacağı sorunlar, günde 8-10 saat çalışmak zorunda kaldığı için sürekli maske kullanıp her 3 saatte bir cerrahi maske değiştirmek zorunda kalanlara dağıtılan haftada 5 maskenin yeterli olmayacağı gibi sorunlar nasıl olmuş ta öngörülememiştir?
3. Korona virüs bulaşına karşı kullanılacak maskelerin kullanım ömrü 3 saattir. Buna rağmen bugüne kadar halka 10 günde 5 adet ücretsiz dağıtılması hedeflenmiş ancak bu uygulamadan vaz geçilerek, tanesi 1 TL'ye satılması kararı alınmıştır. Covid-19 salgınından korunmak için hayati olan maskelerin parayla satılma nedeni nedir? Açlık ve yoksulluk sınırının altında olan ve parası olmadığı için maske alamayacak olan milyonlarca insan bulaştan nasıl korunacaktır?
4. Korona virüs salgınından korunmak için halka parasız maske dağıtılacak mıdır? Dağıtılmayacaksa nedeni nedir?
5. Korona salgınına karşı maske, önlük ve tıbbi destek verilen ülkeler hangileridir?
6. Alamadığı ve aynı zamanda maske satış yasağı koyulduğu için piyasada da maskeye erişimin olmadığı süre aralığında halka sağlığı açısından büyük öneme sahip maske

dağıtımını planlayamayan, halk sağlığının tehlikeye atılmasından sorumlu olanlar kimlerdir ve bu kişi ve kurumlara nasıl bir yaptırım uygulanmıştır?

7. Göçmen ve mülteciler, geçici koruma altına alınan ve bu kapsamda geçici kimliği olan kişilere korona virüs salgınına karşı kullanılmak üzere maske dağıtılmış mıdır?
8. Yapılan resmi açıklamalara göre maske üretiminde ve stokunda sıkıntı yaşanmamasına ve hatta 28 Nisan tarihine kadar 44 ülkeye maske hibe edilmesine rağmen halkın; özellikle çalışanların ve cezaevlerindeki mahpusların maske ihtiyaçları neden karşılanmamaktadır?
9. Hükümet tarafından dağıtılan maskeler hangi firmalar tarafından üretilmektedir? Bilim Kurulu tarafından teknik şartname incelemiş midir? Yönetmeliklere uygun üretim yapılmış mıdır? Kalite ve standardı konusunda bir denetleme yapılmakta mıdır? Yapılmış ise dağıtılan maskelerle kağıt üstündeki standartlar arasındaki açığı farkı nereden kaynaklanmaktadır? Halk sağlığı ile oynayanlar kimlerdir?
10. Eczacılar tarafından dağıtımda olan maskelerin denetimi ve teslim alınma işlemi kimler tarafından yapılmıştır?
11. Yurttaşlara dağıtılmak üzere eczanelere ulaştırılan bazı teslimatlarda maskelerin açık ve toplu olarak 'çöp poşetleri' içerisinde verilmesi Corona Virüs salgınında halk sağlığını riske atmak değil midir?
12. Türkiye'de yurttaşların maske ihtiyaçları karşılanamazken yurt dışında onlarca ülkeye cumhurbaşkanlığı forsu ile maske ve tıbbi malzeme gönderilmesine dair kamuoyunda oluşan tepkilere yönelik bir açıklama yapılacak mıdır?
13. İngiltere basınında yer alan İngiltere Sağlık Bakanlığı'nca yapılan açıklamada, Türkiye'den giden önlüklerin müfettişlerin incelemesinden geçemediği, CE ve diğer standartları karşılamadığı yönündeki beyanı doğrultusunda halk sağlığını riske atan söz konusu firma denetlenecek midir? Aynı şirket iç piyasaya maske ve önlük temin etmiş midir, etmişse bu ürünlerin yönetmelik ve standartlara uygunluğu denetlenmekte midir? Pandemi süresince kaç firmaya ait cerrahi maske, maske, önlük bu denetimlerden geçememiştir?
14. Mart 2020 tarihinden bugüne kadar yönetmelik ve standartları karşılamayan maske ve önlükler sağlık personeline ve halka dağıtılmış mıdır?